

Medlemmerne af Folketingets
Europaudvalg og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

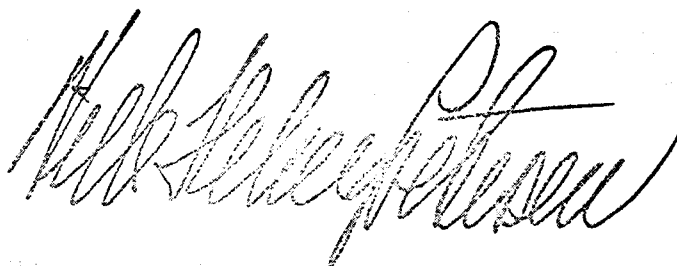
Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

5 . december 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges i forbindelse med det ordinære møde i Det Europæiske Råd i Nice den 7.-9. december 2000 interimrapport fra Gruppen på Højt Niveau vedr. Social Beskyttelse om meddelelsen fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om den fremtidige udvikling for den sociale beskyttelse på langt sigt om sikre og holdbare pensioner.

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 13. november 2000 (24.11)
(OR. fr,en)

13041/00

Ally → T/T

LIMITE

SOC 413
ECOFIN 318

FORMANDSKABETS RAPPORT

til: De Faste Repræsentanternes Komité (1. afdeling)/Rådet

Tidl. dok. nr.: 12949/00 SOC 406 ECOFIN 316

Komm. forsl. nr.: 12793/99 SOC 389 ECOFIN 304 - KOM(2000) 622 endelig

Vedr.: **Interimsrapport fra Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse om meddelelsen fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om den fremtidige udvikling for den sociale beskyttelse på langt sigt: sikre og holdbare pensioner**

Interimsrapport fra Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse Undersøgelse af den fremtidige udvikling for den sociale beskyttelse - pensioner

Indledning

1. I forlængelse af Kommissionens meddelelse af 14. juli 1999 om *en samordnet strategi til modernisering af den sociale beskyttelse* er der på europæisk plan opnået enighed om, at reformen af de sociale beskyttelsessystemer bør tage sigte på at opfylde fire hovedmål:
 - at sørge for, at det kan betale sig at arbejde, og at sikre en fast indkomst;
 - at sikre pensionerne og gøre pensionsordningerne holdbare;
 - at fremme social integration;
 - at sikre bæredygtig sundhedspleje af høj kvalitet.

Disse retningslinjer, som Rådet godkendte i sine konklusioner af 17. december 1999, der også indeholdt et krav til ligestilling mellem mænd og kvinder i alle drøftelser, der vedrører disse mål. Disse retningslinjer blev bekræftet af Det Europæiske Råd i Lissabon den 23.-24. marts 2000.

2. I bevidstheden om *"at denne udfordring bedre kan tages op som led i en samlet indsats"* opfordrede stats- og regeringscheferne på deres møde i Lissabon *"Rådet til at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne (...) og at give Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse mandat til under hensyn til det arbejde, der udføres i Udvalget for Økonomisk Politik, (...) på grundlag af en meddelelse fra Kommissionen at udarbejde en undersøgelse af, hvordan den sociale beskyttelse vil udvikle sig på langt sigt med særlig vægt på holdbarheden af pensionsordningerne inden for forskellige tidsrammer i årene indtil 2020 og eventuelt derefter."*
3. Siden da har Gruppen på Højt Plan koncentreret sine drøftelser om bekæmpelsen af social udstødelse og pensionernes holdbarhed på lang sigt. Der foreligger således flere forskellige bidrag om pensionsspørgsmålet:
 - Gruppen forelagde en første rapport for Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira den 19.-20. juni, der indeholdt en generel oversigt vedrørende det grundlæggende mål med pensionsordningerne og de forskellige reformstrategier og -metoder. I rapporten blev det navnlig præciseret, at det i debatten om de fremtidige pensioner er af afgørende betydning, at befolkningen bevarer tilliden til de forskellige pensionsordninger (hvad enten der er tale om grundordninger eller supplerende ordninger, private eller offentlige), idet disse ordninger i de enkelte medlemsstater fortsat udgør en af de oplagte succeshistorier inden for den sociale beskyttelse. Det er især vigtigt, *"at der udvikles en klar forestilling om, hvorledes de kan tilpasses, således at de grundlæggende mål for pensionen stadig kan opfyldes i de næste årtier: i en ånd af rimelighed og solidaritet at sikre folk en sikker og passende indkomst efter pensionering, en indkomst, som erstatter indtægt eller anden indkomst fra arbejdslivet"*.
 - For sit vedkommende understregede Det Europæiske Råd i Feira, at *"opmærksomheden navnlig bør rettes mod holdbare pensionsordninger gennem fastlæggelse af to aktionslinjer, som sigter mod bedre forudsigelse af de fremtidige udviklingstendenser og fremskaffelse af indgående viden om de seneste, nuværende eller forventede nationale strategier for pensionsreformer"*.
 - I overensstemmelse med konklusionerne fra Lissabon har Kommissionen forelagt en meddelelse om *den fremtidige udvikling for den sociale beskyttelse på langt sigt: sikre og bæredygtige pensioner* (KOM(2000) 622 endelig udg.). I denne meddelelse gøres der rede for omfanget af den demografiske udfordring, som pensionssystemerne skal kunne imødegå, elementerne i en samlet strategi til imødegåelse af denne udfordring samt en række overordnede principper og mål, der bør ligge til grund for disse reformer.

- Endvidere har Udvalget for Økonomisk Politik samordnet en række prognoser på lang sigt (2000-2050) for udviklingen i de offentlige pensionsudgifter. Disse prognoser er baseret på flere demografiske og økonomiske scenarier for at gøre det muligt at tage hensyn til den usikkerhed, der uvægerligt er forbundet med at opstille en prognose for et så langt tidsrum.

Fælles mål

4. Efter gruppens opfattelse kan pensionssystemernes holdbarhed ikke udelukkende vurderes på baggrund af de finansielle aspekter. Det er også vigtigt at sikre deres sociale holdbarhed, dvs. deres evne til at opfylde deres sociale formål, således som gruppen har defineret dem i sin rapport til Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira, uden at dette bringer de offentlige udgifter ud af ligevægt eller fører til, at kommende generationer pålægges en urimelig byrde.
5. I overensstemmelse med de retningslinjer, der blev fastlagt i Lissabon, skal udarbejdelsen af strategier og reformer, der gør det muligt at imødegå denne udfordring, indgå i som led i en målrettet indsats, der giver mulighed for en bæredygtig økonomisk vækst, der ledsages af en kvantitativ og kvalitativ forbedring af beskæftigelsen og en større social samhørighed. Tilvejebringelsen af et højt beskæftigelsesniveau, hvorved pensionsbyrden pr. beskæftiget kan nedbringes, vil således sætte pensionssystemerne bedre i stand til at overkomme stigningen i antallet af ældre. En samordning af den makroøkonomiske politik, beskæftigelsespolitikken og den sociale beskyttelsespolitik vil kunne bidrage hertil:
 - det gælder naturligvis den politik, der føres på pensionsområdet, gennem indførelse af regler, der tilskynder til at udskyde den reelle pensionsalder. Sådanne politiske foranstaltninger er effektive i dobbelt henseende, da de samtidigt påvirker pensionssystemernes indtægter og udgifter.
 - men også den økonomiske politik og skattepolitikken (herunder den politik, der føres med hensyn til beskatning og sociale bidrag, med henblik på at tilskynde til en udskydelse af pensionsalderen), beskæftigelsespolitikken, navnlig den der sigter mod at bevare erhvervsaktiviteten i de ældre aldersgrupper, tilpasningen af arbejds- og uddannelsespladserne (herunder især den livslange uddannelse), politikkerne med sigte på bedre at forene familielivet med arbejdslivet samt politikkerne til bekæmpelse af social udstødelse og andre sociale politikker. Samtlige disse politikker er således af væsentlig betydning for tilvejebringelsen af et højt beskæftigelsesniveau.

6. En strategi, der har til formål at gøre pensionssystemerne holdbare, bør følgelig ikke kun bestå i fremsættelse af forslag til ændringer af beregningsparametrene for pensionsordningerne alene. Det er i kraft af en strategi, hvorved socialpolitikken og den økonomiske politik som defineret i Lissabon gensidigt styrker hinanden, at Europa har de bedste muligheder for at garantere sikre og holdbare pensionssystemer i fremtiden.
7. Efter gruppens opfattelse dækker begrebet "pensionssystem" ikke kun de offentlige ordninger, men også ordningerne under anden og tredje søjle. Disse ordninger er i øvrigt stærkt påvirket af den offentligt fastlagte politik, hvad enten der er tale om skattesystemet eller arbejdsmarkedslovgivningen. Gruppen vil især beskæftige sig med den rolle, som disse supplerende ordninger vil kunne spille med hensyn til de målsætninger for pensionssystemerne, som er omtalt ovenfor.
8. Endelig afhænger de ældres levevilkår ikke kun af udbetalingerne fra pensionssystemerne. Politikkerne vedrørende boligen, social- og sundhedssektoren samt nedsatte priser på visse økonomiske eller kulturelle tjenester kan alle bidrage til en forbedret livskvalitet og en bedre social integration. Det er vanskeligt at kvantificere disse faktorer, men gruppen finder, at der bør tages hensyn hertil, når som helst dette er muligt.

Udfordringen som følge af befolkningsaldringen

9. Som det anføres i meddelelsen fra Kommissionen og i rapporten fra Udvalget for Økonomisk Politik, står medlemsstaternes pensionssystemer i dag og vil i fremtiden i endnu højere grad stå over for med en demografisk udfordring. Selv om ældrebyrden (antallet af 65-årige og derover divideret med antallet af 15-64-årige) i samtlige 15 medlemsstater allerede er øget inden for de seneste årtier - idet denne er steget fra lidt over 16% i 1960 til omkring 24% i 2000¹ - er denne stigning stadigvæk svag set i forhold til den fremtidige udvikling. Ifølge Eurostat's centrale scenario vil ældrebyrden (antallet af 65-årige og derover divideret med antallet af 20-64-årige) således praktisk talt blive fordoblet i tidsrummet 2000-2050, idet den vil stige fra lidt under 27% i 2000 til lidt mere end 53% i 2050 (jf. tabel 1).

¹ Der er sket en hurtigere stigning i antallet af pensionister som følge af tendensen til en nedsættelse af den reelle pensionsalder.

Tabel 1: Prognose for udviklingen i ældrebyrden i EU's medlemsstater (65-årige og derover i forhold til 20-64-årige)

	2000	2010	2020	2030	2040	2050
B	28.1	29.4	35.6	45.8	51.3	49.7
DK	24.1	27.2	33.7	39.2	44.5	41.9
D	26.0	32.9	36.3	46.7	54.7	53.3
GR	28.3	31.6	35.8	41.7	51.4	58.7
E	27.1	28.9	33.1	41.7	55.7	65.7
F	27.2	28.1	35.9	44.0	50.0	50.8
IRL	19.4	19.1	24.5	30.3	36.0	44.2
I	28.8	33.8	39.7	49.2	63.9	66.8
L	23.4	26.2	31.0	39.8	45.4	41.8
NL	21.9	24.6	32.6	41.5	48.1	44.9
A	25.1	28.8	32.4	43.6	54.5	55.0
P	25.1	26.7	30.3	35.0	43.1	48.7
FIN	24.5	27.5	38.9	46.9	47.4	48.1
S	29.6	31.4	37.6	42.7	46.7	46.1
UK	26.4	26.9	32.0	40.2	47.0	46.1
EU-15	26.7	29.8	35.1	43.8	52.4	53.4

Kilde: Udvalget for Økonomisk Politik (EPC)

Denne udvikling giver i dag anledning til bekymring for pensionsordningernes økonomiske ligevægt. Den skal til dels ses på baggrund af tendenserne med hensyn til fertilitet og forlængelsen af levetiden til en høj alder. Der er her tale om et betydeligt fremskridt i vore samfund, der har ført til, at de "uarbejdsdygtige ældre" lever stadigt længere. I forhold til perioden 1960-2000 vil omfanget af dette problem blive yderligere forøget som følge af den omstændighed, at de store efterkrigstidsårgange når pensionsalderen. Som det vil fremgå nedenfor, er det dog ikke så meget udviklingen i ældrebyrden, der er afgørende for ligevægten i pensionsordningerne, som udviklingen i forsørgerbyrden (ældrebyrden korrigeret med beskæftigelsesfrekvensen). Anskuet under denne synsvinkel kan den fremtidige situation vise sig at være mindre ugunstig, end det umiddelbart ser ud til, eftersom 1970'erne og 1980'erne var præget af stærkt stigende arbejdsløshed og førtidspension.

10. Denne ændring i alderssammensætningen ville ved en uændret beskæftigelsesfrekvens uvægerligt påvirke pensionssystemernes ligevægt og ville kunne underminere de offentlige finanser. Således er hovedparten af pensionisternes indkomst direkte finansieret via de sociale bidrag og skatter. Såfremt beskæftigelsesfrekvensen er uændret, og de nuværende forhold mellem de erhvervsaktive og pensionisternes levestandard opretholdes, vil den stigning i beskatningsprocenten, der er nødvendig for at finansiere pensionerne, svare til stigningen i ældrebyrden.

Denne stigning vil veje så meget desto tungere, som pensionerne (alderdoms- og overlevelsesydelse ifølge Eurostat's ESSOSS-metode, der omfatter grundordninger og supplerende ordninger) udgør langt den væsentligste sociale udgiftspost (henved 45% af de samlede udgifter), der i alt andrager 12,4% af bruttonationalproduktet (1997).

11. Som svar på en anmodning fra ØKOFIN-Rådet i februar 2000 har Udvalget for Økonomisk Politik udarbejdet en foreløbig rapport om befolkningsaldringens konsekvenser for de offentlige pensionsordningers økonomiske ligevægt, der indeholder to scenarier og en række alternativer: et såkaldt tendensscenarie og et scenarie for iværksættelsen af den strategi, der blev fastlagt i Lissabon. Tendensscenariet bygger på Eurostat's centrale demografiske scenarie og en række makroøkonomiske forudsætninger, som er fastlagt i samarbejde med OECD:

De valgte makroøkonomiske forudsætninger kan betegnes som "tendensforudsætninger", der svarer til den situation, der ville opstå, såfremt de strukturelle reformer, der blev defineret på Det Europæiske Råds møde i Lissabon, ikke blev gennemført: arbejdsløshedsprocenten ville fortsat være høj i flere lande, og selv om beskæftigelsesfrekvensen ville stige for kvindernes vedkommende, ville den fortsat forblive lav for visse kategorier af personer i den arbejdsdygtige alder, og produktivitetstendenserne ville fortsat følge den nuværende tendens og konvergere i perioden 2020-2030 på et niveau omkring 1,75%. Ud fra disse forudsætninger har medlemsstaterne udarbejdet nogle økonomiske prognoser, der gør det muligt at foretage et skøn over udviklingen frem til 2050 i de offentlige pensioners andel af BNP. Ved udarbejdelsen af disse prognoser er der taget hensyn til de reformer af pensionssystemet, hvormed der allerede er truffet afgørelse, og hvis virkninger vil slå igennem i løbet af den pågældende periode.

Tabel 2: Prognose for udviklingen i de offentlige pensionsudgifter – "Tendensforudsætninger" (i procent af BNP før skat) (0)

	2000	2005	2010	2020	2030	2040	2050	Maksimal stigning
B	9.3	8.7	9.0	10.4	12.5	13.0	12.6	3.7
DK(2)	10.2	11.3	12.7	14.0	14.7	13.9	13.2	4.5 (1)
D	10.3	9.8	9.5	10.6	13.2	14.4	14.6	4.3
GR(3) (4)	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.
E	9.4	9.2	9.3	10.2	12.9	16.3	17.7	8.3
F	12.1	12.2	13.1	15.0	16.0	15.8	i.o.	3.9
IRL	4.6	4.5	5.0	6.7	7.6	8.3	9.0	4.4
I	14.2	14.1	14.3	14.9	15.9	15.7	13.9	1.7
L	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.
NL(5)	7.9	8.3	9.1	11.1	13.1	14.1	13.6	6.2
A	14.5	14.4	14.8	15.7	17.6	17.0	15.1	3.1
P	9.8	10.8	12.0	14.4	16.0	15.8	14.2	6.2
FIN	11.3	10.9	11.6	14.0	15.7	16.0	16.0	4.7
S	9.0	8.8	9.2	10.2	10.7	10.7	10.0	1.7
UK	5.1	4.9	4.7	4.4	4.7	4.4	3.9	0.0

Kilde: Udvalget for Økonomisk Politik (EPC)

- (1) Dog med undtagelse af Spanien, der er gået ud fra et større fald i arbejdsløshedsprocenten (4 % på lang sigt), og Portugal og Danmark, der er gået ud fra en produktivitetsudvikling på henholdsvis 3% for Portugals og 1,5% for Danmarks vedkommende.
- (2) I Danmark vil stigningen - med fradrag af den supplerende delvis arbejdsmarkedsfinansierede ordning (ATP) - fra 2000 til det år, hvor udgifterne er størst, kun udgøre 3.1% af BNP
- (3) Tallene vedrører den lovbestemte pensionsordning.
- (4) Grækenland har oplyst, at som led i forberedelsen af en pensionsreform, der skal gennemføres i 2001, er udarbejdelsen af detaljerede prognoser for dets pensionssystem blevet udlagt til et privat foretagende. Prognoser vil være disponible i januar 2001.
- (5) I Nederlandene er den anden søjle forholdsvis veludviklet. Sådanne karakteristika har en direkte positiv indvirkning på det offentlige pensionssystem, da det reducerer belastningen af det stigende antal ældre på de almene offentlige pensionsordninger. Der er imidlertid også en vigtig indirekte konsekvens: beskatningen af fremtidige pensionsudbetalinger (der trækkes fra private fonde) forventes at blive ganske stor og kan delvis modvirke stigningen i offentlige pensionsudbetalinger.

12. Som Udvalget for Økonomisk Politik selv understreger er der tale om prognoser og ikke om fremskrivninger. Forudsætningerne og resultaterne er behæftet med betragtelig usikkerhed. Arbejdet skal fortsættes for at gøre tallene mere nøjagtige og mere sammenlignelige.

13. Ud fra disse forudsætninger og forbehold viser de beregninger, som Udvalget for Økonomisk Politik har foretaget, at der som følge af befolkningsaldringen vil opstå et stærkt øget finansieringsbehov i de fleste medlemsstater (jf. tabel 2): i hovedparten af landene (Belgien, Danmark, Tyskland, Frankrig, Irland, Østrig, Finland) vil stigningen i udgifternes andel af BNP være på mellem 3 og 5 procentpoints; i Spanien, Nederlandene og Portugal vil stigningen i denne byrde blive endnu større; i Italien og Sverige vil udgiftsstigningen til gengæld blive forholdsvis begrænset, idet den vil andrage mindre end 2 procent af BNP; kun Det Forenede Kongerige vil ikke opleve en stigning i den offentlige pensionsbyrdes procentvise andel af BNP.

Der bør gøres klart rede for sammenhængen mellem udviklingen i ældrebyrden og udviklingen i de offentlige pensionsudgifternes procentvise andel af BNP. Denne udvikling skal ses på baggrund af flere parametre:

- for det første de ændringer i beskæftigelsesgraden (arbejdsløshedsprocenten og erhvervsfrekvensen), som de enkelte lande har lagt til grund, og dermed den tendentielle udvikling i forsørgerbyrden. Denne afhænger imidlertid af udgangssituationen med hensyn til kvindernes og de ældste arbejdstageres beskæftigelsesgrad, af den såkaldte strukturelle arbejdsløshedsprocent, som anvendes, såfremt strukturreformpolitikkerne slår fejl, samt af virkningerne af de pensionsreformer, der allerede er iværksat, på beskæftigelsesgraden blandt de ældste arbejdstagere;
- for det andet de implicite ændringer i niveauet for de offentlige pensioner i forhold til arbejdsindkomsterne.

14. For at kunne bedømme pensionernes sociale holdbarhed er det nødvendigt, at der ud over en analyse af udviklingen i pensionsudgifterne foretages en vurdering af udviklingen i niveauet for de offentlige pensioner i forhold til de erhvervsaktives indkomster. Udvalget for Social Beskyttelse vil sammen med EPC vurdere udviklingen i den periode, prognosen vedrører.
15. Efter udvalgets opfattelse er det ligeledes vigtigt at undersøge, i hvilket omfang andre indtægtskilder (formueafkast eller indkomster, der hidrører fra andre dele af pensionssystemet) vil kunne sikre pensionisterne en passende levestandard i de kommende årtier.

Opmærksomheden bør således især være rettet imod bidraget fra de supplerende pensionsordninger (anden og tredje søjle) til de ældres økonomiske og sociale situation. Udvalget bør især undersøge følgerne for retfærdigheden og solidariteten inden for pensionssystemet som helhed og sammen med EPC de økonomiske og skattemæssige konsekvenser. Desuden bør der foretages en analyse af de demografiske ændrings indvirkning på afkastet af investeringerne.

16. På baggrund af de allerede opnåede resultater finder Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse, at arbejdet med sigte på at måle omfanget af den udfordring, som pensionssystemerne står overfor, bør videreføres. Den økonomiske holdbarhed kan ikke holdes adskilt fra den sociale holdbarhed; det er ikke muligt at sikre den ene uden at sikre den anden. Endvidere vil det være nødvendigt at inddrage de forskellige undersøgelser af de supplerende ordninger i analysen, ligesom det er nødvendigt at undersøge befolkningsaldringens følger på andre områder, herunder bl.a. arbejdsmarkedet, de finansielle markeder eller sundhedsområdet.

Hvorledes udfordringen kan imødegås

1) Øge beskæftigelsesniveauet

17. Uanset hvorledes pensionssystemerne er indrettet eller finansieret, hidrører de midler, de overfører til pensionisterne, nødvendigvis fra den velstand, der er frembragt. De problemer, som pensionssystemerne står overfor, skyldes en vis ubalance i forholdet mellem antallet af erhvervsaktive og antallet af pensionister. Som følge af den stigende arbejdsløshed i perioden 1970-1980 er nedsættelsen af den reelle alder for pensionering eller for tilbagetrækningen fra arbejdslivet i de fleste lande blevet et instrument til regulering af arbejdsmarkedet.

På denne baggrund er der endnu langt igen, før tanken om, at forlængelsen af den forventede levetid ikke kun bør indebære en forlængelse af den periode, hvor man oppebærer pension, men også en forlængelse af den erhvervsaktive tilværelse, bliver almindeligt accepteret. En regulær strategi med henblik på at gøre pensionssystemerne holdbare bør imidlertid være rettet mod årsagen til problemet, nemlig den tiltagende uligevægt mellem antallet af erhvervsaktive og antallet af pensionister. Pensionsspørgsmålet kan således ikke reduceres til et spørgsmål om en konflikt mellem generationerne om en omfordeling, der vedrører dels pensionernes størrelse dels den byrde, som pålægges de erhvervsaktive eller skatteborgerne. Det bør først og fremmest vedrøre erhvervsfrekvensen og beskæftigelsesniveauet.

18. Gruppen på Højt Plan glæder sig derfor over, at man i såvel meddelelsen fra Kommissionen som i rapporten fra Udvalget for Økonomisk Politik understreger betydningen af en vellykket gennemførelse af Lissabon-strategien, der går ud på at mobilisere samtlige til rådighed stående beskæftigelsesmuligheder. Sunde makroøkonomiske politikker og strukturreformer, der fremmer den økonomiske vækst og et godt miljø for den erhvervsmæssige aktivitet er afgørende for pensionsordningernes holdbarhed i fremtiden. Den integrerede strategi, der blev bebudet på topmødet i Lissabon, giver medlemsstaterne en udmærket baggrund for at tage denne udfordring op.

19. I konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon er det fastsat, at medlemsstaterne på grundlag af en økonomisk vækst på 3% af BNP i de kommende år i 2010 bør bevæge sig i retning af en samlet gennemsnitlig beskæftigelsesfrekvens på 70%, og en beskæftigelsesfrekvens for kvinder på over 60%. Udvalget for Økonomisk Politik har opstillet et scenario på dette grundlag og anmodet medlemsstaterne om at udarbejde en ny prognose for de offentlige pensionsudgifter i overensstemmelse med dette scenario.

Dette scenario, hvori det forudsættes, at målet for de strukturelle politikker bliver nået, bygger endvidere på den antagelse, at der vil ske væsentlige ændringer med hensyn til beskæftigelsesniveauet og arbejdsløshedsprocenten. Selv om disse forudsætninger ligger langt fra, hvad hovedparten af medlemsstaterne kan præstere på nuværende tidspunkt, svarer de til gennemsnittet i de tre medlemsstater, der har klaret sig bedst på dette område i anden halvdel af halvfemserne. Herefter skønnes beskæftigelsesgraden for mænd og kvinder at nå op på 83% i 2045. I rapporten fra Udvalget for Økonomisk Politik understreges det med rette, at dette mål ikke vil kunne nås i de fleste lande, medmindre der gennemføres reformer af pensionssystemerne med henblik på at øge incitamentet til at udskyde pensionsalderen. Endvidere antages den arbejdsløshedsprocent, man vil nå ned på ifølge Lissabon-scenariet, i 2045 at ville konvergere på et niveau omkring 4%. Endelig er man gået ud fra, at der vil indtræffe en gunstig ændring med hensyn til antallet af personer i den arbejdsdygtige alder (Eurostats høje befolkningshypotese).

Resultaterne af prognoserne på grundlag af Lissabon-scenariet fremgår af tabel 3. Ifølge dette scenario vil stigningen i de offentlige pensioners andel af BNP være faldende.

Det er ikke let at jævnføre de resultater, som er opnået med "tendensforudsætninger", med resultaterne af Lissabon-scenariet, eftersom forskellene mellem de forudsætninger, der er lagt til grund, varierer mere eller mindre alt efter hvilket land, der er tale om. Som eksempel kan nævnes, at beskæftigelsesfrekvensen i 2050 i tendensscenariet, afhængigt af, hvilke lande der er tale om, ligger på mellem 70% og 83%, mens forskellen for arbejdsløshedsprocentens vedkommende er på mellem 4% og 7%. Den reduktion af underskuddene, der er lagt til grund i Lissabon-scenariet, afhænger derfor af udgangstallet for det enkelte land. Reduktionen afhænger ligeledes af, om man har valgt at indregne en ændring af beregningsparametrene for pensionsordningerne (jf. note 1) under tabel 3. Men som EPC har anført, så vil problemet vedrørende finansieringen af pensionerne på langt sigt under ingen omstændigheder kunne løses alene i kraft af en politik, der tager sigte på et højt beskæftigelsesniveau, som fastsat i Lissabon.

Tabel 3: Prognose for udviklingen i de offentlige pensionsudgifter - Lissabon-scenariet (i procent af BNP, før skat) (0)

	2000	2005	2010	2020	2030	2040	2050	Maksimal stigning	
								Lissabon	OECD
B	9.2	7.9	7.6	8.7	10.3	10.8	10.4	1.6	3.7
DK	10.2	10.7	11.8	12.8	13.0	12.1	11.3	2.8 (1)	4.5(2)
D	10.3	9.8	9.5	10.5	12.2	12.6	12.3	2.3	4.3
GR(3) (4)	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.
E	9.4	9.2	9.2	9.8	12.0	14.9	15.8	6.4	8.3
F	12.1	11.3	11.7	13.6	14.7	14.8	i.o.	2.7	3.9
IRL	4.6	4.6	5.5	6.7	7.4	8.3	8.2	3.7	4.4
I	14.2	13.9	13.9	14.0	14.6	14.5	14.1	0.4	1.7
L	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.	i.o.
NL(5)	7.9	8.3	9.2	11.5	13.3	13.9	13.4	6.0	6.2
A	14.5	14.4	14.4	14.7	15.8	15.2	13.5	1.3	3.1
P	9.4	10.1	11.0	12.7	13.5	12.7	11.0	4.1	6.2
FIN	11.3	10.9	11.6	13.6	15.1	15.4	15.6	4.3	4.7
S	9.0	8.6	8.7	9.4	9.6	9.4	8.9	0.6	1.7
UK	5.1	4.8	4.4	4.0	4.0	3.8	3.4	0.0	0.0

- (1) Med hensyn til Lissabon-scenariet er Frankrig gået ud fra en arbejdsløshedsprocent og en erhvervsfrekvens, der er lavere end de ovenfor anførte. Erhvervsfrekvensen er lavere, da der ikke er taget højde for ændringerne af betingelserne for pensionsberettigelse med henblik på at øge erhvervsfrekvensen blandt de ældre. Frankrigs forudsætninger giver et mere optimistisk billede på mellemlang sigt (omkring 2010-2020), hvorimod det modsatte er tilfældet på længere sigt. I Italien er erhvervsfrekvensen lavere end den, der er beskrevet i den generelle metode, hvorimod produktivitetsforøgelsen i Spanien er en smule højere i perioden efter 2035. Portugal har anvendt et befolkningsscenario, der bygger på en mellemvariant i stedet for den høje variant.
- (2) I Danmark udgør stigningen - med fradrag af den supplerende delvis arbejdsmarkedsfinansierede ordning (ATP) - fra 2000 til det år, hvor udgifterne er størst, kun 2,7% af BNP.
- (3) I Danmark udgør stigningen - med fradrag af den supplerende delvis arbejdsmarkedsfinansierede ordning (ATP) - fra 2000 til det år, hvor udgifterne er størst, kun 3,1% af BNP.
- (4) Grækenland har oplyst, at prognoser vil være disponible i januar 2001.
- (5) I Nederlandene er den anden søjle forholdsvis veludviklet. Sådanne karakteristika har en direkte positiv indvirkning på det offentlige pensionssystem, da det reducerer belastningen af det stigende antal ældre på de almene offentlige pensionsordninger. Der er imidlertid også en vigtig indirekte konsekvens: beskatningen af fremtidige pensionsudbetalinger (der trækkes fra private fonde) forventes at blive ganske stor og kan delvis modvirke stigningen i offentlige pensionsudbetalinger.

20. Hvis alle samfundets ressourcer som foreslået i Lissabon skal mobiliseres, indebærer det også dynamiske politikker på det økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige område, hvilket nødvendiggør reformer. Derfor må der gennemføres politikker, der medfører et betydeligt fald i arbejdsløsheden, gradvis afvikling af førtidspensionsordninger og forøgelse af kvinders beskæftigelsesgrad. Som det understreges i Kommissionens meddelelse, bør pensionssystemerne også tilpasses gennemførelsen af samtlige elementer i strategien fra Lissabon med henblik på positivt at bidrage til den.
21. Et andet nøgleproblem i forbindelse med pensionssystemernes finansielle ligevægt er, at ældre arbejdstagere trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet for tidligt. I de fleste medlemsstater er den reelle pensionsalder eller den alder, hvor erhvervsaktiviteten ophører, nu et godt stykke under den alder, der giver ret til pension i henhold til almindelige, lovfæstede pensionsordninger, hvad der viser sig ved et brat fald i beskæftigelsesgraden efter 55 år i størstedelen af medlemsstaterne (jf. tabel 4). Arbejdsløshed er en af hovedårsagerne til denne tendens. Pensions- og førtidspensionssystemerne forstærker den imidlertid ved at tilbyde væsentlige incitamenter til førtidspensionering.

Tabel 4: Beskæftigelsesgrad fordelt på aldersgrupper i 1999 (1)

	B	DK	D	GR	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	EU 15
50-54	60,3	80,4	73,4	60,1	57,2	74,1	62,1	57,2	64,6	70,2	72,7	71,4	78,9	84,2	75,9	69,2
55-59	36,9	70,9	55,1	47,4	44,8	46,8	50,5	36,6	38,2	49,6	41	59,1	54,6	77,8	62,1	50,7
60-64	12,9	34	19,6	30,4	24,7	10,1	35,9	17,9	12,9	18,6	11,7	43,6	22,2	47,9	35,6	22,3
65-69	3,8	6,2	5	11,5	3,9	2,1	14,3	6,2	i.v.	5,2	4,9	24,8	4,4	10,7	11,6	6,5

Kilde: Eurostat Labour Force Survey

(1) Der er i ovenstående ikke taget hensyn til indvirkningen af deltid.

22. Hvis den reelle pensionsalder skal hæves, må arbejdsløsheden reduceres og førtidspensionsordningerne gradvist afvikles. Det indebærer, at visse forhindringer må overvindes, der kan begrænse ældre arbejdstageres beskæftigelse (manglende hensyntagen i virksomhederne til visse helbredsproblemer eller uegnede efteruddannelsespolitikker). I forbindelse hermed bør aldersdiskriminerende praksis på arbejdsmarkedet undersøges. Man kan desuden i forbindelse med de nationale mål sætte spørgsmål ved det hensigtsmæssige i at inddrage faktorer som arbejdsbyrde, farlighed, usundhed eller den alder, hvor arbejdslivet påbegyndtes.

23. Udskydelse af pensionsalderen til senere kan ske ved hjælp af afvikling af førtidspensionsordningerne og hævelse af den lovbestemte pensionsalder, men den kan også fremmes ved indførelse af mere fleksible pensionsregler, der svarer til individuelle ønsker. Man må derfor tage progressive og fleksible pensioneringsformer op til overvejelse, der kan tilskynde ældre arbejdstagere til at blive på arbejdsmarkedet (ved f.eks. at gøre det muligt at forene deltidsarbejde og førtidspension).
24. I mange medlemsstater er kvindernes øgede deltagelse på arbejdsmarkedet også et middel til at øge andelen af erhvervsaktive i forhold til pensionister. For at opnå dette må sammenhængen mellem arbejdsliv og familieliv imidlertid forbedres. Manglen på støttefaciliteter for familier er en hæmsko for kvinders forbliven på arbejdsmarkedet. Den kan også medføre et lavere fødselstal og dermed bidrage til befolkningens aldring.

2) Supplerende midler

25. Medlemsstaternes evne til at sikre tilstrækkelige offentlige pensioner afhænger ikke blot af udviklingen i udgifterne til pensionsordningerne, men også af andre faktorer, der er bestemmende for ligevægten i de offentlige finanser. Der bør foretages yderligere analyser på dette område. Det er klart, at en nedbringelse af den offentlige gæld og dermed af rentebyrden kan gøre det muligt at omlade de offentlige udgifter til områder, der sætter os i stand til bedre at imødegå den aldrende befolknings behov. Et andet middel til at mindske den fremtidige økonomiske byrde pga. aldring og sikre større lighed mellem aldersgrupperne kunne være at oprette såkaldte reservefonde, der består af ressourcer, der er afsat specielt til dem. Desuden kan en betydelig reduktion af arbejdsløsheden og dermed af de midler, der er afsat i den forbindelse, frigøre visse supplerende ressourcer til finansiering af pensioner, når der er taget højde for den nødvendige ekstrainsats til investering i menneskelige ressourcer (livslang uddannelse). På den anden side er det sandsynligt, at befolkningens aldring medfører en forøgelse af udgifterne til sundhed og længerevarende behandlingsforløb. Gruppen finder det nødvendigt nærmere at undersøge de faktorer, der bestemmer udviklingen i de offentlige indtægter og udgifter, og at beregne aktionsmargenerne med henblik på at udnytte disse ressourcer til andre formål.

26. Uanset den indbyrdes vægtning mellem de tre søjler bør en strategi, der skal gøre pensionsordningerne holdbare, først og fremmest koncentrerer om, som anført ovenfor, en bedre ligevægt mellem antallet af erhvervsaktive og pensionister og dermed om fremgang inden for beskæftigelse og økonomi. Udvalget for Økonomisk Politik har i sin analyse gjort opmærksom på, at en politik for høj beskæftigelse ikke i sig selv er nok til at løse problemet med finansiering af pensionerne på lang sigt, og man må derfor spørge sig, hvilke tilpasninger der skal foretages, idet man går ud fra forskellige parametre ved beregningen af pensionerne og/eller ændrer den indbyrdes vægtning mellem de forskellige søjler (første, anden og tredje søjle). Gruppen finder imidlertid, at sådanne tilpasninger ikke blot bør baseres på en vurdering af deres finansielle konsekvenser, men også på en analyse af de uligheder, som sådanne tilpasninger kan forårsage såvel inden for aldersgrupperne som mellem de forskellige aldersgrupper. Som gruppen har anført i sin rapport til Det Europæiske Råd i Feira bør de økonomiske, skattemæssige og sociale konsekvenser af udviklingen af tillægspensionsordninger i forbindelse hermed undersøges (anden og tredje søjle).
27. Reformen af pensionssystemerne bør ikke blot leve op til de demografiske krav, men også råde bod på eventuelle utilstrækkeligheder i pensionssystemerne med hensyn til de mål, der er fastlagt for dem. Disse kan være forbundet med en delvis dækning (navnlig tillægspensionsordningerne) eller en begrænset evne til at formindske ulighederne. Kontrol med forvaltningen kan spille en væsentlig rolle for pensionssystemernes sikkerhed og for bevarelse af tilliden til dem. Det er ligeledes nødvendigt i højere grad at bringe dem i overensstemmelse med ligestillingen mellem mænd og kvinder. Endelig kan nogle reformer være nødvendige for i højere grad at gøre pensionssystemerne forenelige med diversificeringen af beskæftigelsesformerne.

Samarbejdsstrategien

28. Gruppen på Højt Plan foreslår at fortsætte sine drøftelser om strategier for reform og modernisering af pensionssystemerne, navnlig på baggrund af de fælles mål og principper, der forelægges i Kommissionens meddelelse:
1. Sikre tilstrækkelige pensioner
 2. Sikre retfærdighed mellem generationerne
 3. Styrke solidariteten i pensionsordningerne
 4. Fastholde en god balance mellem rettigheder og pligter

5. Sikre, at pensionsordningerne støtter ligestillingen mellem mænd og kvinder
6. Sikre gennemskuelighed og forudsigelighed
7. Gøre pensionsordningerne mere fleksible, så de tager højde for samfundsmæssige ændringer
8. Lette tilpasningen til arbejdsmarkedet
9. Sikre, at der er sammenhæng mellem de enkelte pensionsordninger og det overordnede pensionssystem
10. Sikre sunde og bæredygtige offentlige finanser.

Gruppen foreslår at drøfte de nationale strategier med henblik på at gøre pensionssystemerne holdbare på lang sigt under hensyntagen til disse mål og principper.

29. Udveksling af informationer, identificering af bedste praksis og fastlæggelse af en fælles vision spiller en væsentlig rolle i gennemførelsen af strategien fra Lissabon og i medlemsstaternes indsats for at modernisere deres sociale beskyttelsessystemer. På pensionsområdet må det noteres, at medlemsstaterne allerede længe har været opmærksomme på de fremtidige udfordringer, og at reformprocessen i vid udstrækning allerede er i gang. Samarbejdsbestrebelse i Den Europæiske Union sigter mod at styrke medlemsstaternes evne til navnlig gennem udveksling af erfaringer om god praksis at udvikle deres nationale strategier, som de beholder ansvaret for, således at holdbarheden på lang sigt for deres pensionsordninger sikres. For at fremme udvekslingen af erfaringer vil medlemsstaterne fremlægge deres strategier for gennemførelsen af de grundlæggende mål for deres pensionssystem, samtidig med at dets holdbarhed over for den demografiske udfordring sikres. Udvalget for Social Beskyttelse vil med henblik herpå udarbejde et fælles udkast, som er resultatet af analysen, der fremlægges i denne rapport. Nationale bidrag forelægges senest den 15. februar 2001 for, at Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) på sin samling den 6. marts kan notere sig dem og underrette Det Europæiske Råd i Stockholm om fremskridtene i drøftelserne og perspektiverne for udviklingen. Udvalget forbereder sin rapport med henblik på at forelægge den for Det Europæiske Råd i Göteborg.
30. Gruppen noterer sig med tilfredshed, at det kommende svenske formandskab lægger stor vægt på pensionsspørgsmålet og vil organisere en konference om emnet i 2001.

31. Den undersøgelse af den sociale beskyttelses fremtidige udvikling på lang sigt, som Det Europæiske Råd har anmodet om, bør foregå over flere år og foretages af Udvalget for Social Beskyttelse. Aldringsproblemet berører tillige kandidatlandene, der også har høstet erfaringer med hensyn til reformer af deres sociale beskyttelsessystemer. Gruppen er derfor af den opfattelse, at disse lande lidt efter lidt og på hensigtsmæssig vis bør inddrages i det samarbejde, som den er i gang med at iværksætte.

32. Det Europæiske Råd i Lissabon (punkt 23) anmodede Rådet og Kommissionen om under anvendelse af de eksisterende procedurer senest i foråret 2001 at forelægge en rapport, der bl.a. undersøger, om der træffes passende konkrete foranstaltninger med henblik på at "*sikre de offentlige financers holdbarhed på lang sigt ved at undersøge de forskellige dimensioner, der er involveret, herunder følgerne af befolkningernes stigende gennemsnitsalder, i lyset af den rapport, der skal udarbejdes af Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse.*"

Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse foreslår derfor, at denne foreløbige rapport fra gruppen og meddelelsen fra Kommissionen, der gik forud, tjener som grundlag for forberedelsen af den rapport, som Rådet har anmodet om vedrørende pension.

33. Udvekslingen af erfaringer er ikke blot nyttig mellem nuværende og kommende medlemmer af Den Europæiske Union. Gruppen opfordrer derfor Kommissionen til at organisere debatter om de langsigtede perspektiver for social beskyttelse og pension med de andre store industrilande. Den finder ligeledes, at der fortsat må samarbejdes med OECD på dette område.

34. Gruppen fremhæver den væsentlige rolle, som arbejdsmarkedets parter spiller for forvaltningen af visse offentlige pensionsordninger og for udviklingen og forvaltningen af tillægspensionsordningerne. Den vil derfor fortsat have jævnlig kontakt til de organisationer, der repræsenterer arbejdstagere og arbejdsgivere på europæisk plan.

35. Gruppen ønsker ligeledes at uddybe sin dialog med Europa-Parlamentet. Kommissionens meddelelse og denne rapport kan tjene som grundlag for denne debat.

36. Gruppen ser med tilfredshed på de initiativer, som Kommissionen har foreslået for sammen med medlemsstaterne at forbedre de tilgængelige oplysninger om pensionssystemerne og deres forskellige søjler, navnlig i Fællesskabets statistiske undersøgelser, og for bedre at indkredse borgernes forventninger.

H

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 17. november 2000 (24.11)
(OR. fr)

13041/00
ADD 1

Mp. - J TH

LIMITE

SOC 413
ECOFIN 318

ADDENDUM TIL FORMANDSKABETS RAPPORT

til: De Faste Repræsentanters Komité (1. afd.)/Rådet

Tidl. dok. nr.: 12949/00 SOC 406 ECOFIN 316

Komm. forsl. nr.: 12793/99 SOC 389 ECOFIN 304 - KOM(2000) 622 endelig

Vedr.: **Interimsrapport fra Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse om meddelelsen fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om den fremtidige udvikling for den sociale beskyttelse på langt sigt: sikre og holdbare pensioner**

**Interimsrapport fra Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse
Undersøgelse af den fremtidige udvikling for den sociale beskyttelse - pensioner**

*Resumé**

Denne interimsrapport fra Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse er i overensstemmelse med mandaterne fra Det Europæiske Råd i Lissabon og Feira om at foretage en undersøgelse af fremtiden på langt sigt for den sociale beskyttelse og herunder lægge særlig vægt på pensionsystemernes holdbarhed. Rapporten indgår i styrkelse af samarbejdet om social beskyttelse og forelægger de første resultater af gruppens arbejde med de strategier, der skal imødekomme udfordringen i forbindelse med befolkningsaldringen. Den støtter sig til Kommissionens meddelelse af 11. oktober 2000 og tager hensyn til de foreløbige resultater af analyser af befolkningsaldringens betydning for de offentlige finanser, som foretages af Udvalget for Økonomisk politik.

Der vil til Det Europæiske Råd i Nice blive udarbejdet en konsolideret udgave af denne rapport, hvori dette resumé indgår.

Rapporten er en fortsættelse af det arbejde, som Gruppen på Højt Plan vedrørende Social Beskyttelse allerede har foretaget, og som blev forelagt i Feira. Den er en del af en omfattende indsats, der skal sætte pensionssystemerne i stand til under hensyntagen til solidaritet og ligestilling - både inden for aldersgrupperne og mellem de forskellige aldersgrupper - at sørge for sikre og passende indkomster for pensionisterne, uden at dette dog bringer de offentlige finanser ud af balance eller pålægger kommende generationer en urimelig byrde.

Efter gruppens opfattelse kan pensionssystemernes holdbarhed over for den demografiske udfordring i de kommende år ikke udelukkende vurderes på baggrund af de finansielle aspekter. Det er også vigtigt at sikre deres sociale holdbarhed, dvs. deres evne til at opfylde deres sociale formål.

En regulær strategi med henblik på at gøre pensionssystemerne holdbare bør imidlertid være rettet mod årsagen til problemet, nemlig den tiltagende uligevægt mellem antallet af erhvervsaktive og antallet af pensionister. I overensstemmelse med de retningslinjer, der blev fastlagt i Lissabon, skal udarbejdelsen af strategier og reformer, der gør det muligt at tage denne udfordring op, indgå som led i en målrettet indsats for at genoprette fuld beskæftigelse og øge erhvervsfrekvensen.

I dette perspektiv tilslutter Gruppen På Højt Plan sig fuldt ud analysen fra Kommissionen og Udvalget for Økonomisk Politik, der understreger betydningen af en vellykket gennemførelse af Lissabon-strategien, der går ud på at mobilisere alle foreliggende beskæftigelsesmuligheder. Strategien, der går ud på, at socialpolitikken og den økonomiske politik som defineret i Lissabon gensidigt styrker hinanden, giver medlemsstaterne de bedste muligheder for at garantere sikre og holdbare pensionssystemer.

En forøgelse af beskæftigelsesfrekvensen indebærer dynamiske reformer på det økonomiske, sociale og beskæftigelsesmæssige område. Derfor må der gennemføres politikker, der medfører et betydeligt fald i arbejdsløsheden og forøgelse af beskæftigelsesgraden blandt kvinder og ældre arbejdstagere. Hvis kvindernes beskæftigelsesgrad skal stige, må sammenhængen mellem arbejdsliv og familieliv bl.a. forbedres. Manglen på støttefaciliteter for familier er en hæmsko for kvinders forbliven på arbejdsmarkedet.

Hvis ældre arbejdstagers beskæftigelsesgrad skal stige, må visse hindringer for dem fjernes (til- deling af arbejds- og uddannelsespladser), pensionsordningerne må tilpasses for at tilskynde til erhvervsaktivitet i en høj alder (begrænset adgang til førtidspension, ændring af reglerne vedrørende pensionsalderen eller det tidsrum, hvor man skal have indbetalt bidrag for at opnå fuld pension, ind- førelse af mere fleksible pensionsregler, der svarer til individuelle ønsker). I dag er tanken om, at stigningen i den forventede levealder bør deles mellem en forlængelse af pensionsperioden og en forlængelse af det aktive liv stadig langt fra at være almindelig anerkendt og taget i betragtning af arbejdsmarkedets parter.

Det fremgår af analysen fra Udvalget for Økonomisk Politik, at politikken med høj beskæftigelse stadig i mange tilfælde ledsages af betydelige stigninger i pensionsudgifternes andel af BNP. Der foreslås derfor supplerende midler til reform: omstrukturering af offentlige udgifter, udligning af den økonomiske byrde via oprettelse af reservefonde, tilpasning af parametrene til beregning af pensionens størrelse og/eller ændring af den indbyrdes vægtning mellem pensionssystemernes forskellige søjler. I forbindelse hermed finder gruppen, at den i sit arbejde bør undersøge de økonomi- ske, skattemæssige og sociale indvirkninger på udviklingen af tillægspensionsordninger (anden og tredje søjle).

Gruppen understreger også, at reformerne af pensionssystemerne ikke blot bør imødekomme demo- grafiske krav, men også råde bod på eventuelle utilstrækkeligheder i pensionssystemerne med hen- syn til de mål, der er fastlagt for dem (delvis dækning - navnlig tillægspensionsordninger; begræn- set evne til at formindske ulighederne - især ligestillingen mellem mænd og kvinder; manglende tilpasning til diversificeringen af beskæftigelsesformerne). De bør også integreres i en bredere ind- sats til vurdering af ældres levevilkår, som nemlig ikke kun afhænger af udbetalingerne fra pen- sionsordningerne. Politikkerne vedrørende boligen, social- og sundhedssektoren samt nedsatte pri- ser på visse økonomiske eller kulturelle tjenester kan alle bidrage til en forbedret livskvalitet og en bedre social integration. Enhver reform bør baseres ikke alene på en vurdering af dens økonomiske konsekvenser, men også på en analyse af de uligheder, som den medfører inden for aldersgrupperne og mellem de forskellige aldersgrupper.

Gruppen har til hensigt at fortsætte sit arbejde med social beskyttelse, idet den i første omgang vil undersøge de nationale strategier for pensionsreformer i overensstemmelse med ovenstående retningslinjer og i lyset af de principper og mål, som Kommissionen har opstillet i sin meddelelse af 11. oktober. Medlemsstaterne bør fremlægge deres nationale bidrag senest den 15. februar 2001 med henblik på drøftelserne i Det Europæiske Råd i Stockholm i foråret 2001 og i Göteborg i juni 2001.

Gruppen ønsker, at denne interim­rapport sammen med meddelelsen fra Kommissionen, der gik forud, for så vidt angår pensioner kan tjene som grundlag for den rapport om de offentlige finanser, som Rådet og Kommissionen fremlægger i foråret 2001.

